

นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ กักโทษผู้ถูกกล่าวหาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง
ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริง
ฟังเป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล (วาระที่ ๑) อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาวันที่
๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่
บัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ ๑ บัญชี วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหา
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง (วาระที่ ๑)
โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ ๑ บัญชี
และหนี้กู้ยืมกองทุนหมู่บ้านปาม่วง ๑ รายการ ของผู้ถูกกล่าวหา และวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว
เป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝาก
ธนาคารออมสิน สาขาเพชรบูรณ์ และบัญชีธนาคารออมสิน สาขาตลาดท่าพล และหนี้กู้ยืมกองทุน
หมู่บ้านปาม่วง ๑ รายการ และที่ดิน ๑ แปลง ของคู่สมรส

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาจะนำมาตราการบังคับ
ทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่าการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง
หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนั้น เป็นหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลัก เป็นมาตรการพิเศษ
แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา
และโทษทางการเมืองมิใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติ

เรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ ขอให้กลับคำวินิจฉัย และบังคับใช้มาตรการทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง แต่อย่างไร ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้น หากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิง ซึ่งไม่ใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนั้น มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาศาลวินิจฉัยว่าขาดอายุความ โดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง การที่ผู้ร้องขอให้ศาลใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๔ แก่ผู้ถูกกล่าวหาพร้อมเป็นการขอให้ศาลวินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกัน กับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนของความรับผิดในทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธิภาคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายพศวัจน์ กนกนาก

นางนุจรินทร์ จันทร์พรายศรี

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์

นายแรงรณ ปริพันธ์พนพิสุทธิ์

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

นายวรงค์พร จิระภาค

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง

นายสุรทิน สาเรือง

นายสิทธิชัย โชคสวัสดิ์ไพศาล